Published on *Arbocatalogus Afvalbranche* (https://arbocatalogus-afvalbranche.nl)

goedgekeurd

Beknellingsgevaar

veiligheid [1]

Beschrijving van het risico

In de afvalbranche wordt veelvuldig gewerkt met, aan en in complexe machines en installaties. Bij de normale bedrijfsvoering zijn noodzakelijke beveiligingen aangebracht en worden deze gebruikt. Op machines moet een voorziening voor een noodstop aanwezig zijn. Arbeidsmiddelen met gevaar voor beknelling in de afvalbranche zijn ondermeer:

- kraakperswagen, de perscontainer, de autolaadkraan, op- en afladen van containers of andere bewegende delen bij inzamelen
- op- en afladen van containers en vallende materialen bij de milieustraat
- breekmachines, shredders en sorteerbanden bij bewerken
- verkleiner, ventilatoren, shredders, transportbanden, pompen, zeeftrommels of omzetmachines bij composteren en vergisten
- verkleiner (voorscheiding), rotorschaar, ventilatoren, shredders, pompen, zeeftrommels, omzetmachines of transportbanden bij afvalenergiecentrales
- klep van containerauto, grijper en compactor bij storten

Bij het verhelpen van storingen bestaat de kans dat lichaamsdelen in een onderdeel van het arbeidsmiddel bekneld raken. Lichaamsdelen kunnen bekneld raken doordat machines onverwacht in beweging komen, bewegende delen sneller bewegen dan verwacht of als iemand denkt snel iets uit de weg te kunnen halen. Bij beknelling van lichaamsdelen kan ernstig letsel ontstaan. Daarom is het noodzakelijk om altijd voldoende beveiligingen op de arbeidsmiddelen en toezicht op het naleven van werkinstructies te hebben, zowel voor het reguliere werk als bij het verhelpen van storingen; ook bij onderhoud, reparaties en schoonmaak zjn maatregelen nodig om beknelgevaar te voorkomen.

De maatregel Geven werkinstructie [2] is verplicht bij het bedienen van arbeidsmiddelen. Er zijn voorbeeld werkinstructies beschikbaar voor:

- draaiende installatiedelen [3] waaronder transportbanden
- laden en lossen van ondergrondse container [4] met behulp van autolaadkraan
- laden en lossen van een perscontainer [5]
- shredderinstallatie [6]
- treeplank kraakperswagen [7]
- zeeftrommel [8]

Wet en regelgeving

Arbowet, Arbobesluit en arboregelgeving

Arbeidsomstandighedenwet

- Artikel 3 Arbowet inzake Arbobeleid
- Artikel 5 Arbowet inzake Inventarisatie en evaluatie van risico's
- Artikel 8 Arbowet inzake Voorlichting en onderricht

- Artikel 10 Arbowet inzake Voorkomen van gevaar voor derden

Arbeidsomstandighedenbesluit

- Artikel 3.2 Arbobesluit inzake Algemene vereisten.
- Artikel 7.2 Arbobesluit inzake Arbeidsmiddelen met een CE-markering
- Artikel 7.2a Arbobesluit inzake Definitie keuring
- Artikel 7.3 Arbobesluit inzake Geschiktheid arbeidsmiddelen
- Artikel 7.4 Arbobesluit inzake Deugdelijkheid arbeidsmiddelen en ongewilde gebeurtenissen
- Artikel 7.4a Arbobesluit inzake Keuringen
- [Artikel 7.5 Arbobesluit inzake Montage, demontage, onderhoud, reparatie en reiniging van arbeidsmiddelen]
- Artikel 7.6 Arbobesluit inzake Deskundigheid werknemers
- Artikel 7.7 Arbobesluit inzake Veiligheidsvoorzieningen in verband met bewegende delen van arbeidsmiddelen
- [Artikel 7.11 Arbobesluit inzake Loskoppelen arbeidsmiddel]
- Artikel 7.11a Arbobesluit inzake Voorlichting
- [Artikel 7.13 Arbobesluit inzake Bedieningssystemen]
- [Artikel 7.14 Arbobesluit inzake In werking stellen van arbeidsmiddelen]
- Artikel 7.15 Arbobesluit inzake Stopzetten van arbeidsmiddelen
- Artikel 7.16 Arbobesluit inzake Noodstopvoorziening

Meer informatie

- Analyse [9] van ongevallen in de afvalsector 1998-2009, RIVM

Selecteer in de tabel een maatregel om te bekijken, of maak een selectie voor een printervriendelijke versie of om als PDF op te slaan.

Risico	✔	Maatregelen	Arbeidshygiënische Strategie
Beknellingsgevaar	☐	Beschrijven val- en beknelgevaar en maatregelen in RI&E [10]	Wettelijke verplichting
	☐	Geven werkinstructie [2]	Wettelijke verplichting
	☐	Opleiden chauffeurs en machinisten [11]	Wettelijke verplichting
	☐	Voorlichten over val- en beknelgevaar [12]	Wettelijke verplichting
	☐	Stellen eisen aan voertuigen en containers [13]	Bronmaatregelen
	☐	Stellen eisen bij investeringen en inkoop [14]	Bronmaatregelen
	☐	Afschermen machines [15]	Technische maatregelen
	☐	Communiceren voor afstemming werkzaamheden [16]	Organisatorische maatregelen
	☐	Gebruiken gekeurde arbeidsmiddelen [17]	Organisatorische maatregelen
	☐	Onderhouden en afstellen arbeidsmiddelen [18]	Organisatorische maatregelen
	☐	Toepassen instructie veilig gebruiken treeplank van kraakperswagen [19]	Organisatorische maatregelen
	☐	Toepassen procedures [20]	Organisatorische maatregelen

Source URL: https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/risico/beknellingsgevaar

Links
[1] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/tags/veiligheid
[2] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/geven-werkinstructie
[3] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-draaiende-installatiedelen
[4] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-laden-en-lossen-ondergrondse-container
[5] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-perscontainer-laden-en-lossen
[6] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-shredderinstallatie
[7] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-treeplank-kraakperswagen-veilig-gebruiken
[8] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-zeeftrommel
[9] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/sites/default/files/afvalbedrijven/u24/Ongevalsanalyse_afvalsector_1998-2009.pdf
[10] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/beschrijven-val-en-beknelgevaar-en-maatregelen-in-rie

[11] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/opleiden-chauffeurs-en-machinisten
[12] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/voorlichten-over-val-en-beknelgevaar
[13] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/stellen-eisen-aan-voertuigen-en-containers
[14] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/stellen-eisen-bij-investeringen-en-inkoop
[15] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/afschermen-machines
[16] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/communiceren-voor-afstemming-werkzaamheden
[17] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/gebruiken-gekeurde-arbeidsmiddelen
[18] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/onderhouden-en-afstellen-arbeidsmiddelen
[19] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/toepassen-instructie-veilig-gebruiken-treeplank-van-kraakperswagen
[20] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/toepassen-procedures